

Vedlegg 1

Ferdigbehandlede saker

Troms Kraft Nett AS – søknad om statsstøtte

I brev av 19. mars 2009 ber Troms Kraft Nett AS om et direkte tilskudd for å styrke strømforsyningen til Kvaløya, Sommarøy og Hillesøy, på samme måte som det direkte tilskuddet gitt samme år via NVE til Rødøy-Lurøy kraftverk. Søknaden om direkte statsstøtte ble avslått i brev av 2. oktober 2009.

Troms Kraft Nett AS – klage på beregning av anleggsbidrag

24.02. 2009 oversendte NVE en klage til OED på NVEs vedtak om Troms Kraft Nett AS (TKN) beregning av anleggsbidrag. Bakgrunn for klagen var Norsk miljøkraft AS' opprinnelige klage av 26.05.2008 til NVE på henholdsvis TKNs beregning av anleggsbidrag ved tilknytning av Kvitfjell vindkraftverk og klage av 24.06.2008 på beregning av innmatingstariffer for samme vindkraftverk. 15.01.2009 fattet NVE vedtak om at TKNs beregning av anleggsbidrag er i strid med kontrollforskriften § 17-5. OED stadfestet NVEs vedtak i brev av 19.11. 2009. Saken ble ikke forelagt politisk ledelse.

Hamar-Regionen Fjernvarme AS – klage på fjernvarmekonsesjon

Hamar-Regionen Fjernvarme AS fikk 28.08.08 konsesjon av NVE til å utvide sitt eksisterende fjernvarmeanlegg i Hamar og Ringsaker kommune. Vedtaket ble påklaget av Norsk Teknologi. OED stadfestet NVEs vedtak 24.02.2010.

Eidsiva Bioenergi AS – klage på fjernvarmekonsesjon

Daimyo Rindi Energi (DRE) fikk konsesjon til utbygging av fjernvarmeanlegg i Gjøvik 30.06.2009. Samtidig avsto NVE konkurrerende konsesjonssøknad fra Eidsiva Bioenergi AS (Eidsiva) i omtrent det samme området. Eidsiva påklaget konsesjonsvedtaket 04.09.2009. Eidsiva ba i klagen om at vedtaket om å gi DRE konsesjon ble gitt oppsettende virkning til endelig vedtak i saken forelå. NVE hadde tidligere behandlet samme anmodning fra Eidsiva, men ga i brev av 17.08.09 avslag på begjæringen. NVEs avslag ble dermed fattet før konsesjonsvedtaket ble påklaget.

Saken ble oversendt OED for sluttbehandling 02.10.09. Det var en meget omfattende og detaljert klage (55 sider + vedlegg), og svært forskjellig fra andre klagesaker departementet har behandlet om fjernvarmekonsesjoner. Fra klagers side ble det pekt på en rekke forhold som kunne tilsi at NVEs vedtak burde oppheves. En rekke av anførselene omhandlet vedtakets gyldighet. Eidsiva hevdet at NVE hadde lagt til grunn feil faktisk grunnlag i konsesjonsvedtaket. Det ble hevdet at NVE ikke hadde foretatt en forsvarlig saksbehandling, jf. forvaltningsloven § 17, og at vedtaket av den grunn var ugyldig. Klager mente blant annet at DRE måtte følge regelverket om offentlige anskaffelser. Det ble anført at Eidsivas prosjekt hadde et vesentlig større kundegrunnlag og at investerings- og driftkostnadene som lå til grunn for førsteinstansvedtak for DREs anlegg var underestimert. Det ble hevdet at DREs prosjekt var feilaktig vurdert som et bedre prosjekt fordi Eidsivas anlegg var mer klima- og miljøvennlig og i tråd med Regjeringens strategi for bioenergi.

OED kan på eget grunnlag fatte vedtak om utsatt iverksetting, jf. fvl § 42 første ledd første setning. I et slikt tilfelle må det kunne påregnes at klageren ber om utsatt iverksetting av vedtaket i egenskap av konkurrerende søker. I tillegg til den omfattende klagen som skulle tas under behandling, vurderte departementet det som sannsynlig at fysiske arbeider ville bli satt i gang innen endelig konsesjonsvedtak ville foreligge. Gjøvik kommune var svært interessert i

å få en avgjørelse på hvem som skulle stå for fjernvarmeutbyggingen, da det bl.a. skulle foretas oppgradering av Storgata i Gjøvik og foretas andre fysiske anleggsarbeider i sentrum. Departementet kunne ikke se at private eller offentlige interesser ville bli skadelidende i en slik grad at ikke gjennomføringen av vedtaket kunne utsettes i påvente av en avgjørelse i klagesaken. Av den grunn ble det fattet vedtak om utsatt iverksetting 17.11.2009.

Departementet viser til forvaltningslovens bestemmelse om at *avslag* om begjæring av utsatt iverksetting skal grunngis, og fant ikke rettslig grunnlag for å gi noen omfattende begrunnelse for avgjørelsen. Det var på dette tidspunktet ikke tatt noe standpunkt til sakens realitet eller foretatt noen vurderinger av klagerens anførsler.

Kort tid etter spørsmålet om oppsettende virkning var avgjort, og etter avholdt møte med DRE, mottok OED en anmodning fra DRE om å få tillatelse til å legge fjernvarmerør i Storgata i forbindelse med eventuelle kommunale gravearbeider ”på ettervinteren”. I tillegg var det et ønske om å legge et snøsmelleanlegg i Storgata som måtte knyttes til en fyrkjele, og søknaden gjaldt derfor også ledningen fra selskapets oljefyrkjele på Hunton til Brennerigata. Dersom Eidsiva skulle vinne fram med sin klage, mente DRE at Eidsiva uansett kunne overta og kjøpe de installerte fjernvarmerørene. Departementet oversendte anmodningen fra DRE til Eidsivas advokat til uttalelse. I brev fra advokatfirmaet Mageli ANS ble det opplyst at selve gravearbeidet ikke ville bli igangsatt før sommeren 2010. Det ble videre opplyst at den traseen DRE hadde valgt for sine fremføringsrør heller ikke var den samme traseen som Eidsiva eventuelt skulle anlegge. Eidsiva ville derfor ikke ha behov for rørene DRE ønsket å legge dersom Eidsiva skulle få medhold i sin klage og bli tildelt konsesjon på Gjøvik. Departementet fikk pr telefon til Gjøvik kommune opplyst at det skulle foretas omfattende arbeider i Storgata, men at gravearbeidene tidligst ville starte siste halvdel av mai 2010. Departementet fant ut fra de opplysninger som ble lagt frem fra partene ikke grunnlag for å endre sitt vedtak av 17.11.09, jf. departementets brev av 22.12.2009.

I april 2010 trakk DRE sin konsesjonssøknad og forutsatte at fjernvarmekonsesjonen på Gjøvik ble tildelt Eidsiva. For OED gjenstod Eidsiva som eneste reelle gjenværende søker. Avgjørende for om en konsesjon skal gis er om prosjektet etter energiloven er samfunnsmessig rasjonelt. Eidsivas prosjekt ble grundig utredet og vurdert av NVE da DRE fikk sin konsesjon. Etter NVEs vurdering er fordelene ved Eidsivas prosjekt større enn ulempene og ansett som samfunnsmessig rasjonelt. På den bakgrunn fant OED grunnlag for å fatte nytt vedtak i saken i tråd med energiloven. OED la vekt på at anlegget vil bidra til å utnytte viktige avfallsressurser til energigjenvinning, og at det på sikt er ment å være et pionèranlegg i Norge ved å ta i bruk skogsavfall som brensel. OED kunne ikke se noen avgjørende momenter som talte mot at dette prosjektet kunne gis konsesjon. I medhold av departementets vedtak 10. juni 2010, utferdiget NVE anleggskonsesjon etter energiloven 25. juni 2010.

Åsnes fjernvarme – klage på fjernvarmekonsesjon

NVE ga 08.04. 2009 Åsnes fjernvarme AS konsesjon til å bygge og drive et fjernvarmeanlegg i Åsnes kommune. Norsk Tekologi påklaget vedtaket. OED stadfestet NVEs vedtak 20.10.2009.

Eidsiva Nett AS – klage på kraftledningskonsesjon

Ved NVEs vedtak av 23.09. 2008 fikk Eidsiva Nett AS konsesjon til bygging av luftledning nord for Øyangen ved Beito. NVEs vedtak ble påklaget av blant annet Øystre Slidre kommune, Vang kommune, Norges Naturvernforbund og en rekke grunneiere.

OED omgjorde NVEs vedtak 10. 09. 2009, og ga Eidsiva Nett AS konsesjon til å bygge og drive en 2,6 km lang jord- og sjøkabel fra Raudalen i Vang kommune til Beito i Øystre Slidre kommune. OED konkluderte med at fordelene ved en jord- og sjøkabel var klart større enn ulempene for denne kraftframføringen. De naturgitte forhold ble i denne sammenheng tillagt særskilt vekt. Kabelalternativet ivaretar hensynet til et viktig våtmarksområde nord for Øyangen. Området er en nasjonalt viktig naturtype av stor betydning for våtmarksfugl, og er hekkeplass for traner.

Møte med Eidsiva Energi AS 11.02.2009 om utleie og kraftkontrakter

Daværende styreleder i EBL (EnergiNorge) og konsernsjef i Eidsiva Energi AS (Eidsiva), Ola Mørkved Rinnan, hadde 11.02.2009 sammen med sin advokat Steinar Mageli møte med energi- og vannressursavdelingen for å drøfte alternative varianter knyttet til utleie av vannkraftverk og for å få en klargjøring av reglene om utleie av kraftproduksjon og kraftkontrakter. Foranledningen var høringen av OEDs forslag til nye lovbestemmelser om utleie av vannkraftproduksjon. Saken ble sendt på høring 07.01.2009 med høringsfrist 20.02. 2009. Fra OED deltok ekspedisjonssjef Per Håkon Høisveen, avdelingsdirektør Trond Ulven Ingvaldsen og underdirektør Helga Stenseth.

Det ble i møtet redegjort for at Eidsiva hadde hatt kontakt med en industrikraftprodusent om en mulig transaksjon knyttet til overdragelse av kraftverk. Eidsiva ønsket å sondere handlingsrommet for ulike løsninger med utleie eller kraftkontrakter som ledd i en eventuell transaksjon.

Avdelingen redegjorde i møtet for innholdet i høringsutkastet og for hvilke føringer som forelå om noe skulle anses som et leieforhold og om betydningen av langsiktige kraftkontrakter eller driftsoperatørskap i den forbindelse. Avdelingen presiserte at det ikke var mulig å si om den presenterte prosjektskissen var i strid med konsolideringsmodellen eller ikke før prosjektet var nærmere konkretisert. Eidsiva ga uttrykk for å være opptatt av ikke å utfordre konsolideringsmodellen. Eidsiva har senere ikke kommet tilbake til saken.

Gjenoppnevning av styremedlem i Statnett SF

På ordinært foretaksmøte i Statnett SF 23.06.2009 ble advokat Heidi Ekrem gjenvalgt som styremedlem i Statnett fram til ordinært foretaksmøte i 2011. Ekrem er samboer med konsernsjef Ola Mørkved Rinnan i Eidsiva Energi AS.

Orientering til Troms Kraft AS om tildeling av støtte fra Enova

Rett etter at styret i Enova 08.07.2009 hadde fattet vedtak om å tildele Troms Kraft AS 346 millioner kroner til bygging av Fakken vindkraftverk, ble departementet informert om vedtaket. Umiddelbart etter at politisk ledelse var orientert, informerte daværende politisk rådgiver Jarand Felland pr. telefon Troms Kraft AS om tildeling av støtten. Dette skjedde før Enova hadde fått informert støttemottakeren. Det vises til omtale i brevet til Lovavdelingen om forholdet mellom OED og Enova når det gjelder vedtak om støtte fra Energifondet.

Offentliggjøring av støtte til Troms Kraft Varme AS

Rett etter at styret i Enova 04.03.2009 hadde fattet vedtak om å tildele Troms Kraft Varme AS 8,5 millioner kroner til bygging av fjernvarmestruktur, ble departementet informert om vedtaket. Politisk ledelse ble også orientert. Tildelingen til Troms Kraft Varme AS ble offentliggjort på Troms Senterpartis hjemmeside før Enova hadde fått informert støttemottakeren. Departementet kjenner ikke til hvem som informerte Troms Senterparti.

Møte med Troms Kraft AS om adgangen til statlig deleierskap

03.06.2009 ble det avholdt møte hos statsråden med styreleder Enoksen og konsernsjef Schei fra Troms Kraft AS og med deltagelse fra energi- og vannressursavdelingen v/ekspedisjonssjef Høisveen. Troms Kraft ønsket å bli orientert om muligheten for statlig deleierskap i forbindelse med omstruktureringer av kraftforsyningen i Nord-Norge. Statsråden orienterte deltagerne fra Troms Kraft AS om at slike spørsmål hører under og i så fall må tas opp med Nærings- og handelsdepartementet.

Troms Kraft Produksjon AS – bruksrettskonsesjon i Bardufossen

I brev av 28.08.2009 forespurte Troms Kraft Produksjon AS om en bekreftelse på at selskapet har tillatelse til å forestå kraftproduksjon i Bardufossen etter april 2010. Brevet var en oppfølging av et møte 08.07.2009 mellom representanter fra Troms Kraft Produksjon og ekspedisjonssjef Høisveen og rådgiver Inge Magnus Evja fra energi- og vannressursavdelingen. I OEDs brev av 25.01.2010 viste departementet til at bruksrettskonsesjonen fra 01.04.1980 for leie av Bardufossen gjelder på ubegrenset tid, men begrenset til leieforholdets varighet. Departementet opplyste samtidig om at dersom leieforholdet med Statkraft forlenges, vil det ikke kreves ny konsesjonsbehandling.